

Mūsų Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 20,00

NR 706 (6)

SÃO PAULO — BRASIL — 1963 M. VASARIO MĒN. — FEVEREIRO 9 D.

XVI METAI

NEW YORK, 1963 M. SAUSIO MĒN.

Lietuviai.

Mūsų brangioji tėvynė Lietuva vis dar šventai tebetiki, kad laisvasis pasaulis, matydamas pavojų savo laisvei, padės mums kovoje prieš pavergėją iki atgausime išplėstą laisvę ir nepriklausomybę.

Šiandien taūtų apsisprendimo klausimas vis dar yra gyvas ir aktualus. Mes matome daug besikuriančių naujų valstybių Afrikoje, kur tautelės dar labai mažai paliestos civilizacijos ir valstybiniam gyvenimui nepribrendusios. Neabejotinai ateis laikas ir raubonosios imperijos byrėjimui.

Laisvojo pasaulio lietuviams kovoje prieš pavergėją vadovauja Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas (VLIKas). Jo kova yra labai sunki, o būdai sudėtingi ir neskelbiami. Efektingesnei kovai vesti yra labai reikalingi ir pinigai, kurių didžioji dalis eina šioms kovos priemonėms vesti:

a. **RADIJUI**. VLIKas naudoja žinių perdavimui į pavergtą tėvynę lietuviškai per Madrido, Romos ir Vatikano radijonus. Okupantas labai bijo tiesos žodžio iš laisvojo pasaulio ir įvairiausiais būdais prieš žinių siuntimą kovoja. Tačiau nei grasinimai nei didelės bausmės nuo žinių sekimo neatbaido. Reikia okupantas nėra nei taip galingas nei saugus. Mes turime dar daugiau stiprinti ry-

šius su pavergtąja tėvynė oro bangomis, kas labai kelia ten kovingumo dvasią ir teikia daugiau vilčių.

b. **ELTOS BIULETENIAMS**. VLIKas informacijos tikslu leidžia Eltos biuletenius vokiečių, lietuvių, anglų, italų ir ispanų kalbomis. Tie biuletiniai yra siunčiami draugingų kraštų politikams, žurnalistams, visuomenininkams, mokslininkams. spaudai ir kt. Tie biuletiniai yra svarbūs, labai vertinami ir daug prisideda prie laisvinimo kovos.

c. **RADIO SEKIMO STOTIAI**. VLIKas išlaiko radijo sekimo stotį, kurios pagalba sužinome kiekvieną svarbesnį įvykį pavergtoje tėvynėje. Tomis žiniomis ne tik mes pasinaudojame, galėdami nedelsiant atsakyti į pavergėjo melus, bet ir mums draugingų kraštų svarbios institucijos bei įtakingi asmenys. Ši mūsų kovos priemonė yra taip pat efektinga ir taikli.

Tautos Fondas, kaip VLIKo padalinys, rūpinasi lėšų sukėlimu, kad kova už tėvynę būtų ne tik tęsiama, bet ir suaktyvinta. Todėl ir šiais metais Tautos Fondas laukia Jūsų aukos, tikėdamas, kad laisvėje gyvenęs lietuvis ne nutrauks kovos iki mūsų tėvynės Lietuvai vėl išaus laisvės rytojus.

Tautos Fondo Valdyba

Dabar jie tyli...

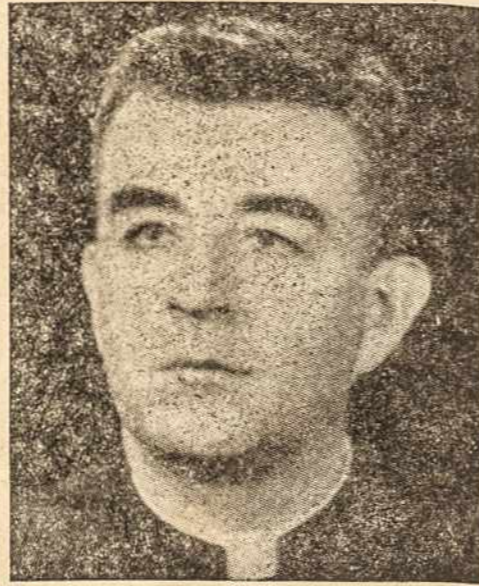
Kai prieš keleta metų Amerikos teismas nuteisė mirties bausme banoitą žmogūdį Česmaną, tai viso pasaulio komunistai vienu balsu prapliupo rėkti prieš «kapitalistų» žiaurumą. Visuose kraštuose organizavo protesto mitingus, siuntė telegramas Amerikos vyriausybės nariams, net po-

piežiaus intervencijos prašė, kad sprendimas būtų pakeistas.

Šiomis dienomis pasaulio spauda pranešė, kad Ukrainoje, vienoje geležinkelio stotyje, du «pirožnikų» kepėjai buvo pasmerkti sušaudyti už tai, kad jie paslėpė ir parduavė juodoje rinkoje tam tikrą

LIETUVI, dalyvauk Vasario 16-tos minėjime, kurio programos bus ši: **PAMALDOS**: Vasario 16-tą dieną, 18,30 val. São Paulo Katedroje, Praça da Sé. Šv. Mišias laikys ir pamokslą pasakys, J. E. vyskupas Dom Antonio Macedo.

MINĖJIMAS bus 17 d., (sekmadienį) 14 val. Artur Azevedo teatre, Av. Paes de Barros, 995, Mooca, beveik prieš Rua Jumana. Iš miesto galima vykti (Praça Clovis) geltonu omnibusu nr. 26 ir išlipti ant kampo Rua Jumana ir Avenida Paes de Barros. Nuo pašto su omnibusu Transportadora Paulista, Correio — S. Caetano. Įėjimas laisvas.

Tėvas **BRUNO MARKAITIS** S. J., lietuvių jezuitų viršininkas su rezidencija Chicago, JAV, antradienį, vienuolyno reikalais atvyko į São Paulo susipažinti arčiau su Tėvo J. Bružiko veikla S. Pauly. Čia užtruks ligi 12 d. vasario. Iš São Paulo vyks į Montevideo, kur tėvai jezuitai turi parapiją. Apie 20 d. vasario grįš į JAV. Tėvas Br. Markaitis yra vienas pirmaeilį kompozitorių. Yra parašęs veikalų, harmonams ir pianui bei orkestrui.

kiekį riebalų.

Keno kaltė didesnė, Česmano, kuris užpuolęs moteris, išprievartaudavo ir galop žudavo, kaip kurios aukos pateko net į bepročių namus, ar tų dviejų «pirožnikų» kepėjų, kurie pasmerkti tik už taukų pavogimą?

Kodėl komunistai tokį triukšmą kėlė dėl Česmano ir panašių nusikaltėlių, o kodėl tyli dėl «pirožnikų» pasmerkimo mirties bausme? Ar šie du pasmerkieji nėra žmonės? Ir kur rasime pasaulyje, kad už lašinių ar taukų pavogimą teistų mirties bausme? Taip daroma tik Sovietijoje, kur žmogaus gyvybės savininku yra partija, kur pasmerktasis neturi teisės apeliuoti.

Štai dar kas išryškėja. Jei kepėjai turi vogti riebalus ar lašinius ir slapta juos parduoti ir kad už šį pardavimą taikoma mirties bausmė, tai šis faktas rodo, kad tų maisto produktų yra didelis trūkumas. Patvirtina tai, kas buvo nekartą apie Sovietiją rašyta šio laikraščio puslapiuose.

BRAZILIJOS VYRIASYBĖ NUSAVINA SVETIMŠALIŲ KOMPANIJAS

Brazilijos vyriausybė pasiskelbė dekretą kuriuo nusavinašios svetimšalių kompanijos. Įstatymas liečia tokias kaip energijos tiekimo, geležinkelių, telefono. Light ir jos padaliniai į šį nusavinimą,

neįeina dėl finansinių sunkumų, šiuo metu yra neįmanoma tai padaryti.

Nusavinimas įvyks nupirkimu. Šiuo reikalu tariasi atvykęs Amerikos vyriausybės atstovas su Brazilijos vyriausybės nariais. Šitas nusavinimas daromas ne tiek krašto gėrovės sumetimais, kiek politiniais išskaičiavimais. Žinoma, federalinė vyriausybė nepasielgė ir negalėjo pasielgti, taip kaip Brizola pasielgė, tiešio konfiskuodamas svetimšalių kompanijas. Brazilija nu savina nupirkdama tų kraštų kompanijas, be kurių paskolos jokiū būdu negali išsi-vesti.

Ar geriau veiks valžios žinion paimtos kompanijos, ar kai buvo privačiose rankose, yra labai aišku. Pavyzdžių turime pakankamai. CMTC, Central do Brasil ir kitos kompanijos šimtus bilijonų nuostolio duoda išdui.

Kituose kraštuose, pavyz-

džiui Anglijoje, V. Vokietijoje, Italijoje, kitaip elgiasi. Priešingai, valdžios administruojamos įmonės perleidžiamos į privačių kompanijų rankas. Taip elgtis verčia gyvenimo patirtis. Valdžia visur ir visuomet yra blogas šeimininkas.

GLAUDĖJA VAK. VOKIEČIŲ — LENKŲ PREKYBINIAI RYŠIAI

Kelias savaites Varšuvoje trukę vak. vokiečių ir lenkų pasitarimai dėl prekybos su tarties sudarymo, privedė prie susitarimo keistis kai kuriais žemės ūkio, pramonės gaminiiais. Sutartis numatyta 3 metams. Fed. Vokietijos atstovai pageidavo turėti prek. atstovybę Varšuvoje. Lenkų nuomone ji atitiktų jau nuo seniau turimai atstovybei Frankfurte. Jie pabrėžė, nenorį, kad tokia atstovybė sudarytų įžangą ar 1-mąjį žingsnį diplomatinų santykių užmezgimo kryptim.

SIO NUMERIO LEIDĖJA YRA IŠ URUGVAJAUS

DAMUTĖ KERPIŠKIENĖ

Urugvajaus lietuviai irgi neužsileidžia Brazilijos «M. L.» leidėjams. Pernai pirmutinis pradėjo Antanas Zupka, šiemet Edvardas Jusys, o dabar, viena iš uoliausių katalikių moterų Damutė Kerpiškienė, buvusi Zavistavičienė, leidžia šį numerį. Ji yra kilusi iš Užgirėlių km., Darsūniškių parapijos. Atvyko į Braziliją 1927 m., bet pagyvenusi vos metus laiko, išvažiavo į Urugvajų, kur ir dabar gyvena.

Damutės pirmutinis vyras Simonas Zavistavičius greitai pasimirė ir ji, pasilikusi su mažamečiu sūnum Antanuku, iškėję už Petro Kerpiškio. Dabar sūnus Antanas jau yra vedęs ir augina du gražius

vaikelius, o Damutė džiaugiasi savo anūkeliais, nes su antru vyru Petru vaikų nebūti.

Damutė išdirbusi prieš sunkaus darbo (rūbų plovimo) ilgus metus, dabar susilaukė pensijos ir žada atvykti į São Paulį pasiviešėti pas savo brolienes, Uršulę Juodaitienę Anelę Liskauskienę ir Prancišką Jerusevičienę. Jos visos gyvena São Paulyje. Tikimės, kad Damutė atvažiuos kartu su grįžtančiais sanpauliečiais iš lietuvių kongreso Montevideo.

Dar turime pasakyti, kad Damutė yra labai uoli katalikė, dirbuojasi daug lietuviškoj parapijoj Montevideo ir buvusi Kat. M. Draugijos Pirmininkė.

Arti gyvenantieji kartais nepasirodo sekmadieniais bažnyčioje, o jai reikia eiti 8 kvadrans iki autobuso ir imti du autobusu iki pasiekia lietuvišką parapiją Cerroje, bet Damutė neapleidžia nei švenčių nei sekmadienių, nei lietuviškų parengimų parapijoje ar Kultūros patalpose.

D a m u t e i Kerpiškienė «Mūsų Lietuvos» Redakcija ir Administracija kartu su skaitytojais širdingai dėkoja už tokią didelę pagalbą laikraščiu ir linki jai stiprios sveikatos ir didžios Dievo palaimos.

Misijon. J. Bružikas,
buvęs liet. parapijos klebonas Montevideo.

Kenčiančiai Bažnyčiai Solidarumo Reikalu

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI.

Su dėmesiu sekant gamtą ir žmogaus gyvenimo įvykius nesunku juose atrasti Dievą, pamatyti svarbiuosius žmonių reikalus. Ši didelė atradimą ir daug ką svarbaus pamatyti bei suprasti sukliudo mus išblaškanti visokios kasdieninės smulkmenos.

Per kasdieninius smulkus įvykius ne vienas nors laikinai tarsi pamiršta, kas įvyko ir vyksta su mūsų tauta Lietuvoje. Tiesa, kad jos mes nesame užmiršę. Negalėdami tačiau jos laisvai atlankyti, net deramai pašelpai ar laisvai susirašinėti, ne vienas ją myli tik jausmais, ne darbais. Mūsų jaunoji karta ir mažieji beveik nė vienas kuom nors tiesioginiai nepasiekia Lietuvos — jie turi tenkintis tik vyresniųjų kalbomis. Ypačingai ne visi žino ir ne visi domisi tuomi, kas vyksta Lietuvoje su tautos religiniu gyvenimu. Ne vienas net uolus tikintysis neturi apie tai pilnos nuovokos. O gi kuriam yra neaišku, kad okupantui aukriškščioninus tautą lengviau vyktų lietuvių jaunos kartos tvirkimas ir nutautinimas.

Mūsų ištikimybę savo tautai ir Lietuvai mes reiškiamo daugeliu būdų: minėdami praeitį įvykius, dalyvaudami jos laisvinimo darbe ar tą darbą nors remdami. Yra reikalo ir mūsų pačių ir Lietuvos žmonių labai kokiū nors viešu ir pastovu būdu reikšti mūsų visuotinį solidarumą Lietuvoje persekiojamam tikėjimui ir visos tautos pastangoms jį išlaikyti. Tiesa, kad pačių lietuvių tarpe yra tikėjimo persekiojotojų, jie tačiau yra tiek neskaitlingi, kaip ir Maskvai pasidavę lietuviai. Savo vienybę su Kristumi per Katalikų Bažnyčią Lietuvoje visuma žmonių brangina iki

mirties kankiniais. Iš mūsų ir iš viso pasaulio jie laukia sau paramos ir pasistiprinimo.

Laisvuos kraštuos vyskupai suranda ir savo ganomiesiems pasiūlo būdus, kuriais jie išreiškia savo solidarumą savo krašto Bažnyčios reikalams. Ir jūs kiekvienas, kur kuris esate, dalyvaudate ne tik Švento Petro skatiko ar Misijų sekmadienio rinklevoje, o paremiate ir mokyklų ir kitus to krašto reikalus. Ir Lietuvoje renkam! iš žmonių tie patys negausūs sunkiai uždirbami skatikai. Jais užmokama Maskvai nuoma už bažnyčias, kurias ji atėmė iš Lietuvių. Laisvame pasaulyje gyvenę lietuviai nei negali nei nenori prisidėti prie tokios «duoklės». Lietuvai tiesioginiai skirtas mes turime laisvame pasaulyje dvi institucijas: Šv. Kazimiero Kolegiją Romoje ir L. K. Religinės Šalpos Komitetą. Turime laisvame pasaulyje kelias lietuviškas mokyklas, turime organizacijų, tačiau jos nė viena nėra taip surišta su Lietuva, kaip yra Šv. Kazimiero Kolegija. Jon vyksta jaunuoliai ruošti tapti Lietuvos kunigais. Baigę Kolegiją jie kol kas darbuojasi visur, bet jų ir pasiryžimas ir paskirtis yra kuogreičiausiai grįžti Lietuvon. Mūsų dabartinėse sąlygose Šv. Kazimiero Kolegija yra tikra Dievo apvaizdos dovana. Ji atsirado P. Pijaus XII pageidavimu Pirmieji studentai kunigai ir klerikai, jon nuyko labai nepaprastais būdais. A. A. Monsignoro A. A. Monsignoro Antano Briškos asmenyje atsirado jai fundatorius tada ir toks, ko niekas nesitikėjo. Jokia kita Kolegija Romoje neturi tokio pasišventusio kunigų kolektyvo, kaip mūsų — kurie nuo 1946 metų iki dabar Kolegijos iš-

laikymui aukojasi be ribų, be sąlygų, be jokio atlyginimo. Net laisvės laikais būtų sunku duoti savo tautos vardui Romoje ir daug kur tai, ką iki šiol yra davusi ši Kolegija. Tiems pasiaukojusiems kunigams tik Dievas atlygins, o mes — visi lietuviai esame jiems labai daug skolingi.

Laisvame pasaulyje esant tiems lietuviams reikia visais bendro ir pastovaus ryšio su Lietuvos tikinčiais. Kol kas tas ryšys gali būti tik simbolinis. Viso pasaulio lietuviai priimkime religinio solidarumo Lietuvai dieną. Tą ryšį ar solidarumą išreiškime dvejopu būdu: bendromis maldomis už persekiojamus Lietuvos tikinčiuosius ir simboline auka — solidarumo skatiku. Tas Lietuvos Kataliko skatikas teeina kol kas Šv. Kazimiero Kolegijai ir L. K. Religinei Šalpai paremti. Nesvarbu, kad auka būtų didelė, o svarbu, kad tą metinį

tuometines sąlygas. Panaudotos priemonės pasirodė netin kančios. Aiškesnės linijos buvo ryžtasi imtis rugpiūčio pradžioje.

Ministerių taryba VII 31 nutarė sudaryti naują Prekybos Ministeriją ir jos generaliniu sekretorium paskirti M. Gregorauską. Jo teisės buvo nustatytos VIII 5 Prekybos tvarkymo bei priežiūros įvedamuoju įstatymu (taip pat, kaip pramonės ministerio įstatymu (taip pat, kaip ir pramonės ministerio, šios abi sritys buvo išimtos iš finansų ministerio kompetencijos su visomis jo teisėmis) Be to, tą pačią dieną buvo paskelbtas ir Prekybos įmonių priežiūros įstatymas, kuriuo prekybos ministeriui buvo pavesta, reikalui esant, skirti komisarus tose prekybos įmonėse, kurių nepalietė Stambiosios pramonės nacionalizavimo įstatymas, bet kurios turi žymesnės reikšmės krašto prekybai ar pramonei. Be to, Nepa-

B Brazdžionis

Desimistas

(Epigrama)

Daug davė Dievas tau, žmogau, dienų,
Ir žydi jos kaip didelis vainikas,
Ir aš į jį savas dienas pinu,
O vien tik stagarai ten pinas nykūs.

Ir rožių nematau aš pro dyglius,
Dienos — pro naktį, o pro ruką — saulės,
Ir laistyt ašarom visus kelius
Mana dalia ir manasai pasaulis.

Pro dilges ir pro raganas senas
Aš nematau skaisčių jaunų mergaičių,
Ir niekad neketu aš gauti, kaip anas,
Tokios žmonos ir tokio gero krėičio.

Jie šoka, išgeria, jiems linksma, o man — ne,
Jiems balta, atvirkščiai, o man čia — juoda,
Ir vaikštau kaip lunatikas sapne
Ir vietoj vyno ar geriu tik jodą.

skatiką atiduotų asmeniniai kiekvienas lietuvis. Ne šeimos galva už visą šeimą, o kiekvienas asmeniniai — nuo vaikelių iki seniausio. Tebūna tai nors 10 cento kiekvieno metinė auka išreikšti mūsų solidarumą persekiojamiems tikintiesiems mūsų broliams. Mažieji tai darydami dabar gal maža ka supras, tačiau netruks ateiti laikas, kai jiems tai bus aišku, jie tai brangins ir tesės visą savo gyvenimą.

Diena kol kas telieka kiekvieno laisvam pasirinkimui: Šv. Kazimiero ar rugsėjo 8 ji kol visi susitarsime už kurią dieną.

Tikėkimė, kad šis solidarumo Lietuvos kenčiantiems tikintiesiems simbolis ir maldos kiekvienais metais pakartojami bus naudingas dvasinis ryšys su Lietuva, pamokiantis mus pačius, padrašinantis kenčiančią tautą.

†Vysk. V. Brizgys.

— Sausio 13 d. Kaune, Čiurlionio vardo dailės muziejuje atidaryta dail. V. Mamonaitis kūrėbos paroda, surengta ryšium su amžiaus 50-ja ir darbo 25 ja sukaktimis. Eksponuota apie 300 įvairių žanrų kūrinių, ypač keramikos dirbinių. Jų didesnę dalį sučaro įvairūs dirbiniai, skirti žmogaus buičiai pagražinti. Tai lietuviški ašočiai, peleninės, servizai midui, vazos, dailiosios odos dirbiniai 1958 m. Mamonaitis Briuselio parodoje gavo aukso medalį, be to, jo kūriniai buvo eksponuoti Belgijoje, Graikijoje, JAV se.

— Maskvoje, kompozitorių sąjungoje buvo išklaustyta jauno lietuvių kompozitoriaus Vyta Barkausko simfonijos įrašas Simfoniją, kaip praneša «Literatūra ir Menas» (2 nr.) teigiamai įvertimo kompozitoriai J. Soloduchas, J. Fortunatovas, kritikas A. Liščicas ir kt.

KOLCHOZININKAI ŠVENČIA RELIGINES ŠVENTES...

Nors žiemos metas, tačiau Lietuvos spaudoje, per Vilniaus radiją nuolat barami kolchozininkai, dėl apsileidimo puolami partijos pareigūnai. Sausio 14 d. Vilniaus radijas, paskelbęs apie Kaišiadorių raj. Lenino vardo kolchozą, skundėsi: du traktoriai stovi be darbo, nieko nedaro. Girdi, laikas esąs atsakingas, tačiau «daugelis kolūkiečių po kelias dienas švenčia religines šventes, girtuokliauja, o komunistai sėdi sudėję rankas, bijo aplaukyti kolūkiečius tokių švenčių metu...» Radijo užuominos, aišku, lietė praėjusias Kalėdų, Naujųjų Metų šventes.

— 1962 m. Fed. Vokietijoje lankė 3.787 turistai iš Lenkijos. 1961 m. turistų buvo apsilankę mažiau — 2.160. Apie tai pranešusi vokiečių telegr. agentūra (dpa) nurodė, kad Fed. Vokietijos vizų biurui Varšuvoje vadovauja amerikiečiai.

Lietuvos Ūkio Katastros Pradžia

(1940 - VI - 15 — 1940 - VIII - 25)

ALBERTAS TARULIS

(tęsa)

Valstybės kontrolė, patikrinusi kai kurių muitinių knygas ir prekių sąrašus, rado, kad muitinių sandėliai versta užversti neišpirktomis prekėmis, daugiausia priklausančios stambioms urmo prekybos firmoms. Tokių prekių neišpirkimą valstybės kontrolė palaikė prekybininkų sabotazu. Prekybininkai VIII 8 buvo įspėti neatidėliojant išpirkti iš muitinės sandėlių jiems priklausančias prekes, priešingu atveju žadant panaudoti prieš juos pačias griežčiausias priemones. VIII 10 (jau prekybos ministerio) buvo įsakyta laikyti visas parduotuves nustatytu laiku atidarytas, urmo sandėliams — aprūpinti visas detalines preky-

bos įmones reikalingomis prekiomis.

Be to, prekybininkai buvę nustoję vykdyti net savo mokėjimus. Todėl VII 18 finansų ministeris įsakė «visiems, kurie yra išdavę įvairias mokėjimo priemones, kaip tai vekselius, akceptus ir kitus pasižadėjimus, atėjus terminui, tvarkyti». Galutinis šito klausimo sutvarkymas nusitęsė iki rugsėjo pradžios, kada specialiu liaudies komisarų tarybos nutarimu buvo nustatyta tvarka vekseliams pareikšti mokėti, protestuoti ir pralanguoti.

Žodžiu, prekybinis aparatas pasidarė visai nepatikimas. Ir čia, kaip ir žemės ūkyje ar pramonėje, reikėjo kokių nors priemonių, atitinkančių

prastuoju metu tautos ūkiui tvarkyti įstatymas buvo suteikęs jam teisę prekybos įmones, nevykdančias šio įstatymo nuostatų bei baustas už nusižengimus šiam įstatymui, sekvestruoti (ši teisė jam perėjo iš finansų ministerio).

Naujasis prekybos ministeris M. Gregorauskas visų pirma ėmėsi atstatyti prekyboje tvarką, kurią ardė tarnautojų komitetai ir nežinia kieno nutarimais ir kompetencija paskirti komisari. VIII 9 jis įsakė visiems prekybos įmonių tarnautojų komitetams: 1. susilaikyti nuo kišimosi į prekybos įmonių administravimą; 2. susilaikyti nuo atstatymo, be jo įsakymo, iš prekybos įmonių savininkų, administratorių, vedėjų ir kitų pareigūnų.

Antru tos pačios dienos įsakymu jis uždraudė, be jo įsakymo, skirti į prekybos įmones komisarus, o be jo įsakymo paskirtus komisarus pareikalavo nustoti eiti parei-

gas. Kadangi daugelį komisarų buvo paskirusi Valstybės kontrolė, tai dėl to prekybos ministeriui teko stipriai susikirsti su smarkiai įsižeidusiu valstybės kontrolierium.

Šitokiais griežtais įsakymais prekybos ministeris iš karto tvirtai paėmė į savo rankas prekybos vadžias. Jisai sukūrė ir savo organus visoje Lietuvoje. Tai buvo pada yta VIII 10 įsakymu, paskiriant visoms apskritims prekybos komisarus ir pavaduotojus.

Apskričių prekybos komisarų paskyrimu M. Gregorauskas parodė visai savarankišką veikimą — visi komisari ir jų pavaduotojai buvo lietuviai! Šis žygis buvo labai skirtingas nuo pramonės ministerijos praktikos kuri žydus labai mėgo skirti ne tik savo tarnautojais, bet ir pramonės įmonių komisarais. Tuo tarpu prekyba, ypač neskaitant stambiųjų pusiauvalstybinių ir kooperatinių įmonių, buvo beveik perdėm žydiška. (B D.)

SAUŠIS IR LIETUVOJE BUVO YPATINGAI ŠALTAS

Sausio pradžioje ir apie vi-
durį oras žymiai atšalo ir Lie-
tuvoje. Vid. Europoje stipres-
ni šalčiai buvo dar ir Kalėdų
metu. Sausio 18 d. tempera-
tūra Vilniuje buvo kritusi ligi
28 laipsnių šalčio. Sausio 18
d. Vilniaus radijas susirūpi-
nęs klausė: kaip ilgai dar
spirgins toks šaltis? Vilniaus
meteorologijos sk. viršinla-
kas, Ald. Skerienė paaiškino,
kad Lietuvoje šaltis trunka
jau antras mėnuo, toks šai-
tas sausas tebuves tik 1929,
1937 ir 1940 m. Nurodyta, kad
Vak. Europoje oras dar la-
biau atšalęs kaip Lietuvoje.

KIEK MOKSLININKŲ PASI- TRAUKĖ IŠ RYTŲ VOKIETIJOS?

Nepaisant «gėdos sienos»,
1962 m. iš sovietinės rytų Vo-
kietijos į Fed. Vokietiją pasi-
traukė 70 mokslininkų. Nuo
1958 m. sausio 1 d. bendras
į vakarus pasitraukusių moks-
lininkų skaičius siekia 1676,
profesorių — 126, docentų —
135 ir kitų dėstytojų — 234,
tad bendras skaičius — 2.171.
Pagai Bonnoje vyriausybės
leidžiamą «Bulletin» (nr. 8)
duomenis, pasitraukę mokslin-
inkai paskiromis šakomis pa-
siskirsto: med. cinos mokslin-
inkai — 498, gamtos — 478,
humanitarinių mokslų — 272,
technikos atstovų — 209, že-
mės ūkio, miškų ūkio — 129,
kitų — 90. Pasitraukus moks-
lininkams, daugiausia nuosto-
lių patyrė Humboldt universi-
tetas Berlyne (291 pasitraukę)
ir Mokslų akademijos ty-
rinėjimų institutai (235). Iš
paskirų universitetų pabėgo:
Leipcigo (206), Hallės (152),
Jenos (101), Rostocko (78),
Greifswaldo (63).

KUR DINGO ATEISTAI?

Sausio 13 d. «Pravda» pas-
kelbė straipsnį «Kur kovin-
gieji ateistai?» Laikraštis pa-

lietė gyventojų religingumą
paskirose Baltgudijos srityse.
Partinis dienraštis puolė par-
tijos atstovus — jie apleidę
ateistinės propagandos reika-
lus. Girdi, Odelsko kaime
kiekvieną rytą skamba baž-
nyčios varpai, medžiasi ir
jaunimas ir vaikai. Dvasinia-
kas nesitenkinęs maldomis,
pamokslais, bet dar parūpi-
nęs sporto įrankius ir organi-
zuojas rungtynes. Apleistoji
ateistinė propaganda patar-
naujanti ne tik katalikų baž-
nyčiai, bet ir įvairioms sek-
toms.

CHRUŠČIOVAS SIEKIĄS LAIMĖTI LAIKĄ

Vertindamas buvusį komu-
nistų suvažiavimą Rytų Ber-
lyne, Chruščiovo, Ulbrichto ir
kt. kalbas, šveicarų dienraš-
tis «Neue Zürcher Zeitung»
(22 nr.) nurodė, kad Berlyne
buvę galima įžiūrėti nuosai-
kumo bruožus. Tiesa, Chruš-
čiovas nepakeitęs savo laiky-
senos Berlyno ar Vokietijos
klausimais, tačiau nestatęs
jokių reikalavimų ir reiškia,
kad Kremliaus valdovas su-
pratęs Kubos pamoką. Sovie-
tinės laikysenos nuosaikumas
sietinas teigiamas dienraštis ir
su nesutarimais su Pekinu.
Chruščiovo taktika Rytų Ber-
lyne susidariusi išpūdį, kad
dabar jam pirmoje eilėje rū-
pi konsoliduoti jo paties po-
ziciją ir laimėti laiką. Esmėje
jis nepadaręs nuolaidų nei
Pekinui, nei savo ligšiolinė-
je laikysenoje Berlyne, Vokie-
tijos klausimais. Taktiniu po-
žiūriu Chruščiovo laikysena
buvusi lanksti ir tai jam įga-
linsią, laisvai veikti įvairio-
mis kryptimis ir kiekvienu
metu, pagal reikalą, vėl pe-
reiti į agresyvią politiką.

R. Valsonokas

Prūsų Lietuva

(pabaiga)

1910 metais lietuviškai kal-
bantieji sudarė tikrai 4,3%
bendro Rytprūsų gyventojų
skaičiaus. Taigi, per vieną
tik XIX amžių, o tiksliau pa-
sakius per 60 metų, per dvi
generacijas, lietuviybė neteko
beveik 85% savo vaidmens
Rytprūsų gyventojų sudėty.

Nagrinėjant šiuos dar neto-
limos praeit es įvykius, reikia
dar pastebėti, kad lietuvių
nutautimo procesas Rytprū-
siuose plėtojosi beveik gaiva
lingai. Nei vokiečių vyriausy-
bė, nei vokiečių visuomenė
nematė reikalo griebtis ypa-
tingai drastiškų priemonių vo-
kietinimo procesui pagreitin-
ti, nes beveik iki pat praėjusio
šimtmečio galo Rytprū-
siuose nebūta lietuvių tautinio
judėjimo ir todėl nebūta
jokio pavojaus, kad, lietuvių
tautinei sąmonei stiprėjant,

gali kilti kliūtys paskutinių
lietuvių kampų suvokietinimui
užbaigti. Kaip tik atvirkščiai:
iš bendros lietuvių nuotaikos
vokiečių valdžia galėjo sprę-
ti, kad vengdama prievartos
metodų, kurie galėtų išprovo-
kuoti organizuotą pasiprieši-
nimą, ji geriausiai sugebės
laiduoti lietuvių lojalumą ka-
rūnai ir ramiai bei tyliai lik-
viduoti lietuviybės liekanas
Rytprūsiose.

Beje, tenka pažymėti, kad
vokiečių valdžios vis dėlto
apsirikiata XIX amžiu besiba-
giant lietuvių tautinė sąmo-
nė, ilgo ir sistematiško vokie-
čių auklėjimo aptemdyta, vėl
prašvito. Prasiidėjęs lietuvių
tautinis judėjimas iš dalies su-
laikė tolesnį germanizacijos
procesą ir apsaugojo Prūsų
lietuvių gaivalą nuo visiško
nutautimo. O paskesnieji įvy-
kiai — Didysis karas, Klaipė-
dos klausimo atsiradimas ir,

pagaliau, Klaipėdos krašto
prijungimas — įgalino dauge-
lį Prūsų lietuvių vėl prisi-
glausti prie savo motinos — tė-
vynės.

Baigiant šiuos išvedžioji-
mus; jokiū būdu negalima nu-
tylėti tos didelės antilietuviš-
kos kampanijos, kuri pasta-
raisiais laikais kilo vokiečių
publicistikoje ir net mokslo
literatūroje. Publicistai, geo-
grafai, kalbininkai ir istori-
ninkai iš karto ėmė su negir-
dėtu ir nematytu ligšioluolu-
mu išrodinėti, esą lietuviai
absoliučiai neturi jokių teisių
į Prūsų Lietuvą. Vokietijoje
atsirado nauja istoriografijos
srovė, kuri, remdamasi, pav.,
Gerullio, Gertrudos
Heinrich, Trautman-
no, Mortenseno, Gan-
so ir kitų darbais, tvirtina,
esą lietuvių niekad Rytprūsų
aborigonų nebūta ir esą tikrų
krašto gyventojų su lietuviais
nieko bendra neturėta.

Šitos kampanijos tikslai ir
siekimai yra aiškūs. Jos ar-

Moteris Žmonijos Vienytoja

M. VENDRIK

Pasaulinės Katalikių Mergaičių Federacijos Pirmininkė

(tąsa)

MOTERS PRIGIMTIS IR MISIJA.

Įdomu ir naudinga panagri-
nėti. Kas buvo pasakyta apie
moterį žymių asmenybių įvai-
riais laikotarpiais. Mums pa-
aiškės, kad mūsų laikams jų
nuomonė dažnai bevėrtė. Ir
mes pačios, belyrinėdamos
moters prigimtį, turime sau-
gotis klaidų. Mes turime pa-
galvoti, ar mes pajėgios su-
vokti grynai m. teriškas ypa-
tybes ir atskirti jas nuo tam
tikro moterų elgesio, kaip
kultūros ir pasaulietiškos ci-
vilizacijos išdavos. Betgi mes
neturime pamiršti, kad kultū-
rų skirtumai, kuriuose rei-
škiasi moteris, turi didelę ver-
tę. Naikinimas skirtumų, esan-
čių tarp įvairių kraštų mote-
rų, būtų nepataisoma klaida.
Kai kurių Azijos ir Afrikos
moterų noras suformuoti save
pagal Amerikos ar Europos
moterų būdą, esti dažnai dėl

nepakankamo savo kultūros
įvertinimo. Tuo būdu šios
moters išskiria save iš savo
krašto kultūros ir nustoja
progos praturtinti tą kultūrą
jai duoti. Moteris, kaip žmo-
gus, turi galimybę vystyti
savo sugebėjimus ir juos pri-
taikinti savo bendruomenės
pažangai. Tai galėtų ir turėtų
būti vykdoma įvairiuose pa-
saulio kraštuose ir įvairiose
kultūrose. Tai kelias, kuriuo
moteris gali prisidėti prie
žmonijos vienybės ir pasaulio
harmonijos. Būdai, kuriais mo-
teris sieks vienybės, bus skir-
tingai kiekvienai aplinkybei
ir žemynui. Kiekvienos šalies
moters uždavinys yra surasti
ypatingą kelią šiam tikslui
siekti. Šiandien dar sunku
aiškiai nustatyti moters rolę
ir vietą, nes jos uždaviniai ir
padėtis dar nenusistovėjo pa-
žangos eigoje. Bet, aišku,
reikia apie tai pagalvoti ir
pasvarstyti šio klausimo svars

«Perereca», JAV, California, sugalvojo naują transpor-
to priemonę į pajūrius, dykumas, laukus, pelkes.

Tai savotiškas automobilis vadinamas «Perereca» dėl
savo plačių ratų — pneumatikų. Juo galima važiuoti per duo-
bėtus laukus, kas neįmanoma su paprastu automobiliu.

Jis dabar patobulintas ir plačiai vartojamas komercijos
ir karo reikalams.

tymas duos mums daugiau ži-
nių ir mus pamokys. Turint
galvoje moters gyvenimo už-
davinį, nepamirškime, jeigu
norime galvoti realiai, kad
Kūrėjas davė gyvenimą, pa-
grįstą vyro ir moters bendra-
darbiavimu. Vyras ir moteris
negyvena skirtinguose pasau-
liuose. Tik kartu jie sudaro
pilnutinį gyvenimą. Todėl sun-
ku kalbėti apie moterį be ato-
dairos į vyrą. Moters uždavi-
nio klausimas neturėtų būti
apibrėžtas vien moterų; vyrai
turėtų juo taip pat susidomė-
ta. Tiesą sakant, ir jų uždavi-
nis yra klausimo ženkle, tai
visos visuomenės klausimas.
Vyrui svarbu, kad moteris iš-
vystytų kuo aukščiausiam
laipsnyje savo žmogiškus su-
gebėjimus. Tuo būdu jo as-
menybė taptų turtingesnė. Tai
priežastis, dėl kurios jis turi
pagelbėti moteriai siekti pil-
nutinio išsilavinimo. Vyras
turėtų talkinti ne vien iš al-
truizmo, bet ir iš atžvilgio į
save ir į visą visuomenę. Vy-
ro ir moters, turinčių tą pa-
čią žmogišką vertę, bendra-
darbiavimas geriausia garan-
tuos darnų visuomenės gyve-
nimą. Šiuo atžvilgiu būtų
klaidinga padalyti vaikų au-
klėjimą, tėvui skirti berniuk-
kus, o motinai mergaites. Ber-
niukas ir mergaitė reikalingi
abiejų tėvų pamokymų, kad
jų asmenybė tobulai vystytų-
si: berniuko — vyrišką asme-
nybę, o mergaitės — į mote-
rišką asmenybę.

Moters įnašas į gyvenimą
eina pažangos keliu didžiau-
sioje pasaulio dalyje. Moters
padėtį tyrinėti yra ne tik
Jungtinių Tautų Socialinės
bei Ekonominės Tarybos rei-
kalas, bet tai mūsų visų kas-
dieninė problema.

Jeigu moteris yra pagal
Dievo mintį skirta papildyti
vyrą, būti jam lygi padėjėja,
ji turi įsisąmonyti tą papildy-
mo sąvoką, nurodančią, kad

(tąsa 4 pusl.)

tuvių, o ne keno kito darbas
nuveikė, kad tankumynas ir
tyruma virto žydinčia sodybų
juosta. Ir jeigu vokiečiai vis
dėlto iš kailio nerdamies sten-
giasi išrodyti ordino nuopel-
nus Rytprūsų kolonizacijoje,
tai pravers jiems priminti,
kad iš tikrųjų ordinas, įsiver-
žęs į prūsų bei lietuvių že-
mes, tikrai išnaudojo lietuvių
ūkininkijos prakaito vaisius.

Prūsų-lietuvių giminystė —
štai tas veiksnys, kuris įgali-
no prūsus dar iki XVI amžiaus
nepasiduoti germanizacijai ir
paveikė, kad jie, per tris
šimtmečius palaikę savo kal-
bą, vėliau perėmė lygiai, kaip
ir kuršiai, ne svetimą jiems
vokiečių, bet giminą lietu-
vių kalbą. Prūsų ir lietuvių
interesų bendrumas, jų gim-
nystės ryšiai ir solidarumas,
kurie atsispindi Klaipėdos pi-
lies įkūrimo ir žinomame prū-
sų sukilime, visiškai pateisi-
na Vytauto Didžiojo nu-
sistatymą dėl Prūsijos, ka-

(tąsa 6 pusl.)

— TIKTAI LIETUVIŲ VAIKAMS — Nuo 6 iki 16 metų amžiaus.

Pradedant Vasario 9 diena, kas šeštadienį 16,00 val. Ateitininkų Ramovėje — Jaunimo Namuose, bus vaikams susirinkimas su žaidimais, dainomis, liet. kalbos pamokomis, tautiniais šokiais, ping-pongo, išvykomis, ir t.t. Prašom visiems Tėvams kurie dar domisi savo kalba ir papročiais, neuždrausti savo vaikams ateiti. Šiems susirinkimams vadovaus: L. Jodelytė, I. Šimonytė, V. Tubelis ir J. Gaiga.

— MĖNESINIS SUSIRINKI-

(tašą iš 3' pusl.)

Ji turi pasilikti ištikima savo moteriškai prigimčiai. Ši pasaba gali pasirodyti bereikalinga, bet praktikoje ji yra reikšminga, nes moteris ieško sau tinkamos padėties, dėl kurios ji dažnai turi kovoti. Šiame vyriško charakterio pasaulyje sutiktos kliūtys dažnai sukelia pagundą atsakyti savo prigimties ir elgtis kaip vyras. Vakarų pasaulyje buvo tokių pavyzdžių. Istoriniai tie įvykiai pateisunami, bet nedera juos pamėgdžioti. Didelė klaida tapti moterims vyriškomis. Vyriška moteris ne tik išprievartauja savo prigimtį, bet dargi skriaudžia visuomenę, atimdama iš jos specifinius moteriško charakterio bruožus. Tuo tarpu moteriškume glūdi didelė jėga ir jos visuomenei trūksta.

Dabar vis labiau aiškėja, kad pasauliui trūksta moters įnašo: moteris turėtų įsiamoninti reikalą papildyti vyrą visose gyvenimo apraiškose, taigi ir už šeimos ribų. Šiuo

MAS — S. Paulo Moksleivių Ateitininkų kuopos. Vasario mėnesio 17 d. susiriukime, tuoj po 9 val. mišių, naujoje ramovėje, bus renkama nauja valdyba. Prašomi visi nariai gausiai dalyvauti.

— MIELI JAUNIMO NAMŲ RĖMĖJAI: Didžiausią ir nuosirdžiausią ACIU nori Jums visiems pareikšti S. Paulo Moksleiv. ir Jaunučiai. At kai už Jūsų aukas statybai Po namų pašventinimo, praeitą sekmadienį, jau teko visą savaitę naudotis mūsų nauja ramove, šokių repeticijoms, ir susirinkimams. Dabar trūksta nemažai įrengimų, bet namai jau

atžvilgiu moteris dar lig šiol yra atsilikusi. Daugelyje atvejų ji dar nepakankamai įvertina savo moterišką asmenybę. Net vakarų pasaulyje yra dar moterų, neturintčių teisingo nusistatymo šiuo reikalu. Sunku pasakyti, ar šis klausimas reiškiasi vienodu būdu įvairiose pasaulio dalyse; bet atrodo, kad mes galime kaiti ko pas mokytis iš Lotynų Amerikos. Argi moteris nesugebėjo toje pasaulio dalyje, eidama į viešą gyvenimą, neprarasti savo moteriškumo. Tai įdomi visuomeninio gyvenimo apraiška, į kurią Afrikos ir Azijos moteris turėtų kreipti ypatingą dėmesį. Jų pareiga, kaip moterų, dalyvauti jų šalių pažangos pagreitinime. Yra pavojus, kad moteriai nebus duota laiko pasirengti viešam visuomeniniam darbui ir todėl gali įvykti jos nuasmeninimas, kuris vargu ar pasitarnaus pasauliui. Ar nebūtų išmintinga pasinaudoti joms kitų žemynų seserų patyrimu?

(B. D)

Pulgis Andriušis

Kelionė Tauragnuos

(Pabaiga)

Važiuodamas per šį tiltelį, pasijunti lygiai taip, kaip senovėje arkliaivagiai maskoliai, kuriems mūsų žmonės botkočiais išmaišydavo vidurius.

O po to, kilsterėjęs aukščiau, išsivarai į jaukią lygumėlę, ir arklis, nelaukdamas botago, leidžiasi bėgti paskunes Bajorų lauko varsnės. Ir tuomet kairėje iš alksnyno, lyg pabaidytas, iššoka vieškelis Geltonas ištemptas lyg būgnas, senas, geras caro vieškelis su išsikėtusiais, žaibų aptaškytais beržais.

Arklis patsai sulėtina žingsnius, nes žino, kad čia šeimninkas turės pasitaisyti, mat, besitrunkant per akmenis, nuosėdėjo maišę į vieną šoną. Vieškelyje negalima važiuoti persikreipus lyg pelų maišui, vieškelyje viskas matyti kaip ant delno.

Sunkeliui išliejus į vieškelį, susidaro trikampė pievelė, kurioje iš geležinio vamzdžio pastatytas kryžius; seniau jis buvo baltas, bet paskui surūdijo, o dar vėliau pajuodė. Ties viduriu, už stiklo, pirktinis Marijos veidas. Ir nužiuvusios gėlės, o dažniau-

ten, su atviromis durimis, laukia visų kurie mėgsta lietuviškai kalbėti, dainuoti, ir taut. šokių šokti.

— Nesiskundžiu, kad neturiu batų, nes su ikau žmogų, kuris neturi kojų.

— Ožys prakeikiamas tunka.

Patarlė.

siai tiktai nušutę šniūrai, kurie kažkada prilaukė gėles. Užtat po kryžių trikampė pievelė visuomet pilna laukinių gėlių ir peteliškių.

Nuo čia prasideda tikras važiavimas, įsitempia vadelės; botagas tvirtai įsispraudžia į delną, dunda vieškelis, ir, stuglius praskrendi, nepasitėbęs. Tik iš pakluonės išlekia rudas šunelis arba, gvoztu šaukdama, praskrenda kanapėta višta.

Kitas šuva, tiktai dabar jau juodas, pasitinka Pilkeniuose ties gužta, ristele besivarant į kalną, o po to pro vieškeliu dulkes prasiskleidžia bažnyčios bokštas, kurį pamaišęs, arklis nebereikalingas bota-

— Ka padeda keliauninkui jeigu jis sparčiai ėjo, bet paskui sustojo ar sugrįžo.

Tikslas nepasiektas.

— Rodrigus: (Karė ministras Argentinoje).

Tylint Dievą ir žmones mylėk, ir daryk gerus darbus. Išpildyk savo pareigą. Pasiduok Dievo valiai. Nūtylėk kitų klaidas, iškentėk kantriai užgavimus. Nugalėk silpnumo mintis. Dalyvauk kitų

juodalksnio krūmo meta meškerę Liudvikas Kampininkas.

— Iš kelio!

— Namie išsimiegosi!

— Kur tu užsiskėrsinai! — šaukia važiuotojai, pliauškia botagai, vieškelis pilnas nerimmo, sakytum kur pabėgs bažnyčia, jeigu minutę vėliau nuvažiuosi.

Pro Cidrono upelį pradundėjus, pakvimpa oras šviežiais riestainiais ir paskrudintom aguonom.

— Štai ir Tauragnai!

Ir atsidusti žmogus, o ko atsidusti — nė nežinai Gal būt dėl to, kad dabar namie, prie Šiljo ežero, Strastiškių saulėtojų pievelėj lošia kortomis vienmarškiniai, ir iš užu-

skausmuose. Vis žvelk į dangų. Apkabink Kristaus Kryžių. Aukokis ir atsižadėk. Tėvynės reikalus turėk vis prieš akis. Tai yra dorybės kelias, kuriuo reikia eiti tylint iki mirties.

— (Tolstojus.)

Aš tik vieną tūktantąją daly padariau ką būčiau turėjęs. Bet apleidau ne dėl to, kad norėjau, bet, kad negalėjau, nepajėgiau.

— Nelė Mazalaitė «Gintariniai Vartai».

Garbė ir pinigai yra pikčiausi patarėjai.

— 1920 m. spalio 9 d. Zeligovskio vedami lenkai užgrobė Vilnių.

— 1882 m. spalio 17 d. Su bartonyse, Merkinės valsčiu, gimė Vincas Krėvė-Mickevičius (mirė 1954 m. liepos 7 d. Amerikoje).

— 1793 m. spalio 28 d. Kalviuose, Skuodo valsčiu, gimė Simanas Daukantas (mirė 1864 m. lapkričio 24 d.)

— Pirmajame amžiuje, gimus Kristui, rymionys, pradėjus kariauti su girionais (germanai) šiaurėje gyvenančiais, grūdames tenai tolyn vien, įgainiuo išsijautojo gintarų kraštą; norėdamys tuomi padidinti savo lepumą, išsiuntė tyčiomis iš Rymo savo vyti į Žemaičių pajūrius gintarų pirkt, kurs toj kelionėj metus sutrukęs, pagrįžo į Rymą su tokia daugybe gintarų, jog Rymas stebėjęs už visį vieną luotą, kurs 13 svarų svėręs.

S Daukantas

— Sarūnas: Ne mirti baisu.. Bet biau, kad nūnai vaikščioji, nori ir to ir šio. Neapkeinti, pavydi, jauti, kad tu ne tas, kaip visi kiti, — o rytoj tave, kaip ir kitus, toji patį ugnis sudegins, tas pats vėjas tavo pelenus, išpustys.. Kad likimas tavęs laukia tokis pat, kaip visų kitų.. Kodėl negalima nusikristi iš šito pasaulio ten, kur negyvena žmonės?.. Biau, kai pagalvoji, kad pats žmogus esi.

V. Krėvė.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.

Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klauskite ir remkite**LIETUVISKA PROGRAMA**

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS**LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS**

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951**RESIDENCIA**
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente**Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.**

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tiksliai

ANTANO PAVILONIO**INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS**
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyrų rūbų

SIUVYKLOJE LAURORua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São PauloMedžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina**Casa Sprindys & Cia.**

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros įrengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios devanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL
NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

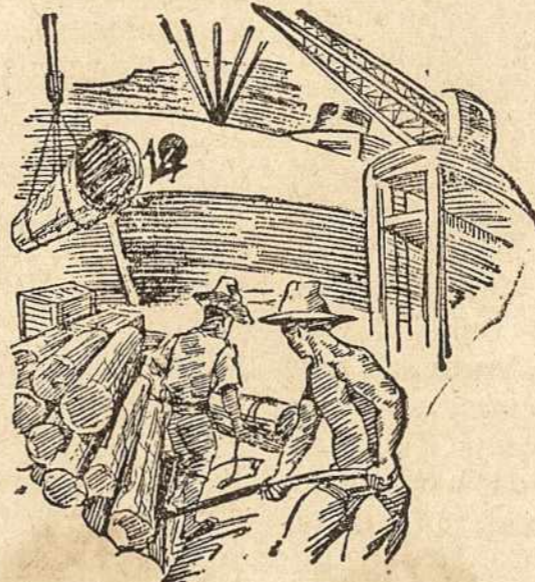
REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo**ALEKSAS KALINAUSKAS**

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
[4.0 - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.**PRANAS & CIA. LTDA.**

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.0 - sala 904 — Fone: 52-0229

Enderço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**"SOFIJA"**

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro**LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS**Pirmą mėnesio sekmadienį:
Parque das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 7,45 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Água Rasa 8 val.;
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.

Paskutinią:
Vila Anastacio 8,30 val.;**LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS**
TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJASKasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metru bangomis.**RIO DE JANEIRO**Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra transliuojama **SEKMADIENIAIS**
7 val. 15 min.**SIUVÉJAS****POVILAS AMBROZEVIČIUS**
Rua Inhagapi, 47 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

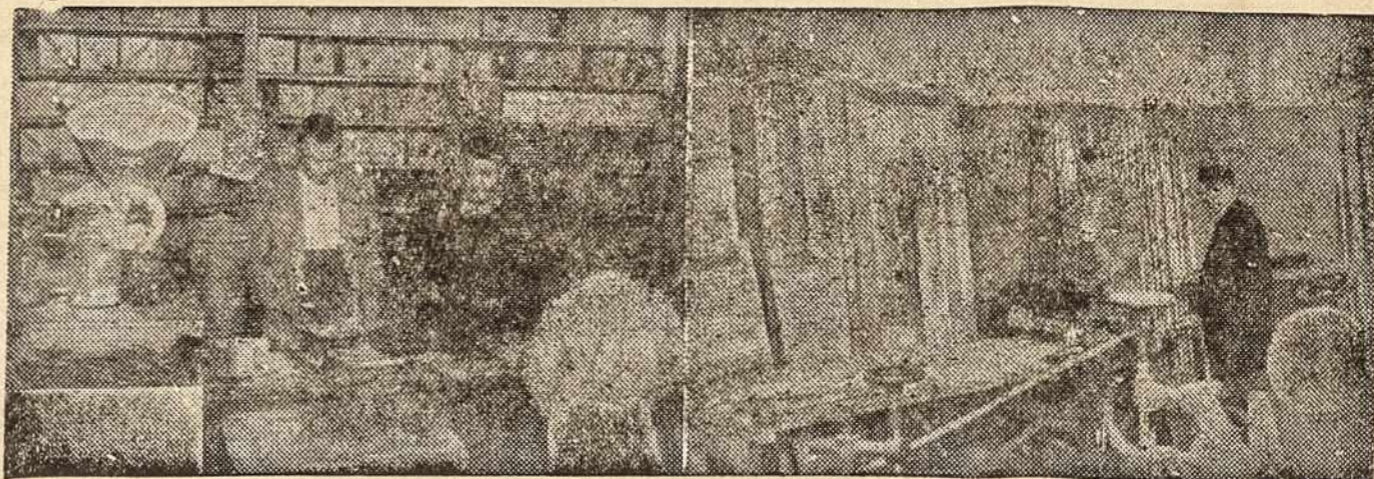
Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą įžmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tiksliai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

VASARIO ŠEŠIOLIKTAJAI BESIARTINANT.

Prieš 45 metus per ilgame-
tę kovą ir kančią lietuvių
tauta pagaliau susilaukė tri-
umfo. 1918 metais vasario m.
16 dieną buvo paskelbtas Ne-
priklausomybės aktas. Lietu-
va tapo nepriklausoma vals-
tybė, pilnateisis narys laisva-
me pasaulyje. Tik lietuvis ži-
no, kaip jam brangi toji data,
tik jis moka įkainoti tą bran-
giausią turtą — LAISVĘ, ypač
šiandieną, jos vėl netekęs.

Šiais metais, norima ypatin-
gai pabrėžti tą mums brangų
minėjimą, todėl S. Paulo lie-
tuvių organizacijos uoliai tam
ruošiasi ir kviečia visus tau-
tiečius dalyvauti mums bran-
giose iškilmėse.

Minėjimas bus pradėtas va-
sario 16 d. 18.30 val. iškilmingomis
pamaldomis S. Paulo katedroje.

Vasario m. 17 d. 2 val. p.p.
bus iškilmingas posėdis ir po
to meninė programa. Minėjimas
bus Artur Azevedo teatre, Mokoje.

Lietuvos Konsulas p. Al.
Polišaitis suruoš
spaudos atstovams diploma-
tams ir visuomenės atstovams
vasario m. 15 d. priėmimą sa-
vo namuose.

Šešiolikto Vasario minėjimą
ruošia ir išlaidas apmoka Lie-
tuvos Konsulas p. Al. Polišaitis,
L. Katalikų Bendruomenė,
Brazilijos Lietuvių Sąjunga,
Lietuvių Brazilų Kultūros
Draugija

Oficialioje programos daly-
je sveikias Lietuvos Konsulas
p. Al. Polišaitis, portugališkai

kalbės asamblėjos viceprezi-
dentė ponja M. Conceição da
Co ta Neves, lietuviškai pasa-
kys kalbą kap. Juozas Čiu-
vinskas.

Meninę programą paruošia
L.K. Bendruomenės choras
drauge su moksleiviais atei-
tininkais.

Pranešėju pakviestas stud.
Juozas Jakutis

Kiekvieno lietuvių pareiga
yra dalyvauti šiame minėji-
me, todėl pasistenkime su-
tvarkyti savo reikalus taip,
kad sekantis savaitgalis būtų
laisvas ir galėtume kuo gau-
siausiai dalyvauti iškilmėse,
bent tokiu būdu parodydami
kad mums tikrai rūpi Lietu-
vos laisvė.

H. Mošinskienė.

IŠ KONSULO A POLIŠAIČIO VEIKLOS

Š.m. sausio mėn. 31 d. įvy-
ko naujojo São Paulo Guber-
natoriaus Jo Ekscelen. Pono
Dr. Adhemar de Barros įves-
dinimo į pareigas iškilmės,
sekančią tvarką:

a) 15 val. Assembleia Le-
gislativa prisaugdinimas pa-
reigose,

b) 17 val. Gubernaturoje,
buvusio Gubernatoriaus per-
davimas naujai išrinktam Gu-
bernatoriui pareigų ir

c) 19 val. Gubernaturoje
naujai išrinkto Gubernato-
riaus priėmimas São Paulo
Konsulų Korpuso.

Visose, aukščiau išvardinto-
se iškilmėse dalyvavo vietos
karinės ir civilinės valdžios
atstovai, o taip gi ir São
Paulo Konsulų Korpuso na-
riai — jų tarpe ir Lietuvos

Konsulas A. Polišaitis.

Š.m. sausio mėn. 25-26.27
d.d. įvyko «VI Derby Sul
Americano» arklių lenktynės
Paulistų Hipodrome, kurias
suorganizavo São Paulo Jock-
ey Club, pakviesdamas be
vietos visuomenės taip gi dar
ir São Paulo Konsulų Korpu-
są — jų tarpe ir Konsulą A.
Polišaitį su Ponia.

Lietuvos Tautinės Šventės
proga Konsulas A. Polišaitis
su Ponia savo rezidencijoje,
Alameda Gabriel Monteiro da
Silva, 1020, š.m. vasario mėn.
15 d. nuo 18 — 20 val. kvie-
čia į jų rengiamą ta progą
priėmimą.

P R A N E Š I M A S

Lietuvių S-gos Brazilijoje
Valdyba praneša, kad š.m.
vasario mėn. 10 d. 15 val. (3
val. p.p.) įvyks visuotinis
S-gos narių susirinkimas Vila
Belos rūmuose. Visų tikrųjų
narių dalyvavimas būtinas.

Nustatytu laiku nesusirin-
kus kvorumui, praėjus pusva-
landžiui, bus skelbiamas an-
tras narių susirinkimas ir
skaitysis teisėtu bet kuriam
narių skaičiui dalyvaujant.

L.S.B. VALDYBA.

**BRANGUS TAUTIETI, ATSI-
MINK, KAD SAVAITRAŠTIS
«MŪSŲ LIETUVA» YRA VIE-
NINTELIS LIETUVIŠKAS LAI-
KRAŠTIS BRAZILIJOJE. TAIP
PAT ŽINOK, KAD JIS YRA
TAVO IŠTIKIMAS DRAUGAS,
PATARĖJAS IR GYNĖJAS. TO
DĖL KIEKVIENAS SAMONIN-
GAS LIETUVIS SKAITO. PLA-
TINA IR PRENUMERUOJA
«MŪSŲ LIETUVĄ».**

Prenumeratoriai užsimokė-
ję už 1963 metus:

Jurgis Juzėnas 1 200 cr.,
Ona Kalinauskienė 1 500 cr.,
Kazimieras Bužinskas 1 000
cr., Jonas Tyla 1 000 cr., Sil-
vestras Šermukšnis 1 000 cr.,
Jonas Makuševičius 1 000 cr.,
Apolinarius Jočys 1 000 cr., Po-
vilas Karanauskas 1 000 cr.,
Adolfas Šerėnas 1 500 cr., Na-
talija Jakutienė 1 000 cr., Jur-
gis Kižys 1 000 cr., Antanas
Andriuškevičius 1 000 cr., An-
tanis Bakanauskas 1 000 cr.,
Kazys Lipas 1 000 cr., Miguel
Claratt 1 000 cr., Pranas Če-
pas 1 000 cr., Klemas Dragū-
nas 2 000 cr., Ant. Šimbelis

Pasinaudokite gera proga!
PARDAVĖJAI—PROPAGANDISTAI, su
reikalingi įvairių lietuviškų ir vietinių gėrimų įmonei.
Sulateresuotieji prašome kreiptis į fabriko savininką
LAURINAVIČIŲ ANTANĄ & CIA. LTDA, Av. N. S. Apa-
recida, 204, Vila Albertina, Tremembé, S. Paulo.
Susisiekimasis: iš Praça do Correio važiuoti onibusu
Vila Albertina iki galo.

A. A. ADOMAS TRUMPIS

Antradienį vasario 5 d., ei-
damas 106 metus, ramiai už-
migo Viešpatyje garsusis liau-
dies menininkas Adomas Trum-
pis. Jis yra palaidotas Cami-
lopolio kapinėse. Laidotuvėse
dalyvavo 3 kunigai: vietinis
klebonas taip pat iš Čikagos
atvykęs tėvų jėzuitų provincij-
olas Bruno Markaitis ir misi-
jonierius Jonas Bružikas. At-
sisveikinimo žodį portugališ-
kai tarė vietinis Camilopolio
klebonas, iškeldamas velio-
nies dideles dorybes ir gilų
tikėjimą, misijon. J. Bružikas
kalbėjo lietuviškai Nežiūrint
lietaus laidotuvėse dalyvavo
didelis žmonių būrys.

Velionis gyvas būdamas už
meno išdirbinius gavo premi-
ją Rio de Janeiro meno paro-
doje 1955 m. Tesuteikia jam
Dievas amžiną premiją dan-
gėje už jo nuveiktus darbus.
Velionies dukterims ir vi-
siems giminėms reiškiamas gi-
liausią užuojautą.

Sepintos dienos Mišios už

2 000 cr., Pov Pipiras 1 000
cr., Zenonas Bačelis 1 000 cr.,
Jonas Rinkevičius 1 000 cr.,
Anupras Kiedaris 12 000 cr.
(leidėjas), Pran, Bakšys 1 000
cr., Edv. Tamoševičius 1 000
cr., Kaz. Valiulis 1 000 cr., T.
Šešelgienė 1 000 cr., Juozas
Šiaučiulis 1 000 cr.

Užsimokėję už 1962 metus:
Antanas Gritėnas 1 000 cr.,
Ana Paukštys 1 000 cr., Ane-
lė Jakubauskienė 1 000 cr.

velionį bus Camilopolio baž-
nyčioje vasario 11 d. 7 val.
vakare. Jas laikys T. J. Bru-
žikas. Prašoma gausiai daly-
vauti ir pasimelsti už Lietu-
vos liaudies menininką.

— Jėzuitų Provincijolas Bru-
no Markaitis sekmadienį vas.
10 d. atlaikys V. Zelinoj su-
mą ir pasakys pamokslą. Lie-
tuviai, dalyvaukime!

— Vykstančių Urugvajun ži-
niai. Neužmirškite patikrinti
pase ar yra įrašytas išvažia-
vimo leidimas — visto de
saida. Svetimšaliams reikalin-
ga gauti viza Urugvajaus kon-
sulate. Gi norintiems vykti
Argentinon, įvažiavimo viza
reikia gauti Argentinijos kon-
sulate tiek svetimšaliams, tiek
Brazilijos piliečiams. Taip
pat visi ekskursantai privalo
išsiimti atestado de vacina (in-
ternacional).

Grižti iš Urugvajaus bus rei-
kalinga gauti viza Montevideo
mieste Brazilijos konsulate.
Vizai gauti reikės trijų foto-
grafijų ir carteira de identi-
dade Mod 19. Prieš išvyks-
tant gerai patikrinkite doku-
mentus ar viskas tvarkoje.

Taip pat patartina įsigyti
svetimos — amerikoniškos ar
urugvajiškos valiutos pinigų.
Išvažiavimo diena: 19 d.
naktį, ar 20 d. ryte.

Informacijoms gauti galima
skambinti Tėvui Bružikui šiuo
telefonu į S. Gonçalo vienuo-
lyną 36 2628, arba Prel. P. Ra-
gažinskui 63 5975.

— Šį sekmadienį 4 val. po-
piet šaukiamas Maldos Apaš-
talavimo Draugijos susirinki-
mas Vila Zelinoje.

— Laiškai: J. Antanaičiui, J.
Gudanaivičiūtei, I. Kutkienei,
D. Ruzgaitėi, E. Pakalnytėi, M.
Černiauskaitėi, M. Jonavičiū-
tei, A. Sejūnaitėi, J. Tylai, J.
Nadolskiui, J. Jurgelevičiūtei,
J. Juzėnui, A. Tatarūnui V.
Sprindžiui, P. Šukui, Br. Aju-
skui, J. Stankevičiui, V. Krumz-
lienei, Aug. Žemaitaičiui, M.
Jurkoniui, M. Vinkšnaitienei.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavičius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

P R A N E Š I M A S

Įrankdamiesi Romoje, Italijoje, apsistokite naujai
įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonteferrato 33. Tel. 78.90.33. 78.00.14)
ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdetą kainą.
Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų
susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

— Naudinga žinia Lietuviams —

Vila Albertina — Tremembé, Av. N. S. Aparecida, 204,
São Paulo mieste, nuo šių metų, spalio mėnesio, veikia
įvairių lietuviškų ir vietinių gėrimų fabrikas, būtent:

Guaraná, limonada, laranjada, cerejinha Gioconda
Champagne, Tubaina ir vėliau lietuviškas Krupninks.
Atsilankiusieji bus labai nuoširdžiai aptarnaujami ir jų
pageidavimai patenkinami.

ŠIO FABRIKO SAVININKAS:

LAURINAVIČIUS ANTANAS & CIA. LTDA.

Av. N. S. Aparecida, 204, Vila Albertina, São Paulo.

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi
tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis,
kiekvieną sekmadienį devintą 21) val. vakaro.
Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio
vestuvių ir kitomis progomis.
Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118,
São Paulo. Fone: 63-5975.

IŠSINUOMUOJA

2 kambariai ir (banheiro)
Rua Silva Bueno, 884.

(pabaiga iš 3 pusl.)

da jis, nesitenkindamas Sudū
vijos ir Žemaitijos atvadavi-
mu, sudarydamas Melno su-
tartį, pareiškė: «Prūszen ist
och miner older gewesen und
ich will is ansprechen bis an
die Osse».

Deja, Lietuva nebeturėjo
Vytautų antrąją Toruniaus tai-
ką darydama ir todėl ordinas
tada jau buvęs finansišškai bei
ekonomiškai sumukęs, ilgai
niui vėl galėjo atsikvėpti ir,
susitvarkęs naujais pagrin-
dais, sudaryti užuomazgą pas-
kum išaugusiai Prūsijos ga-
lybei

Visiems linkime laimingos kelionės. Bet kartais
visaip atsitinka... tenka sulamdyti automobilis, ar moto-
ras sustoja veikęs. Tokiais atvejais kviečiame pasinaudoti
mūsų gerų specialistų, mandagių ir pigių patarnavimu:

AUTO MECANICA E FUNILARIA VINA DEL MAR

kurios savininkais yra Jonas Razulevičius ir Andrius
Balčiūnas, Rua Donatarios, 49, Mooca — São Paulo
Fone: 93-4486 (recados).